

Augšžokļa impaktētu kanīnu ārstēšanas izvēle pēc to lokalizācijas noteikšanas ar konusstaru datortomogrāfu

Pēteris Sosārs, Gundega Jākobsons

Rīgas Stradiņa universitāte, Stomatoloģijas institūts, Ortodontijas katedra, Latvija

Ievads. Pastāvīgo kanīnu impakcijas gadījumā ārstēšanas plānošana balstās uz precīzu diagnozi, kura tiek iegūta no klīniskās un rentgenoloģiskās izmeklēšanas. Attīstoties trīsdimensionālām tehnoloģijām, tiek iegūta jauna informācija, ar kuras palīdzību iespējams izvērtēt impaktētā un blakusesošo zobu prognozi un sastādīt turpmāku ārstēšanas plānu

Darba mērķis. Iegūt informāciju par ārstēšanas izvēli impaktētu kanīnu gadījumos pēc konusstaru datortomogrāfijas (i-CAT) izmeklēšanas.

Materiāls un metodes. Retrospektīvi no RSU Stomatoloģijas institūta konusstara datortomogrāfijas (KSDT) izmeklējumu datubāzes tika atlasīti 82 ortodontiskie pacienti (54 sievietes, 24 vīrieši) (vid. vecums $16,8 \pm 6,00$ gadi, amplitūda 11–48 gadi) ar pastāvīgiem impaktētiem augšžokļa kanīniem ($n = 101$). Pacientu medicīniskās kartes tika analizētas, lai noteiktu ārstēšanas izvēli, balstoties uz trīsdimensionālo izmeklēšanu.

Rezultāti. 19 (23%) no 82 gadījumiem impakcijas bija bilaterālas, 33 (40%) gadījumos – kreisajā pusē, 30 (37%) gadījumos – labajā pusē. 36 (44%) gadījumos tika pielietota ortodontiskā trakcija zobu lokā, 18 (22%) gadījumos – ekstrakcijas, 12 (15%) gadījumos – šķilšanās pēc vietas sagādāšanas, 2 (2%) gadījumos – *in situ*, bet 14 (17%) gadījumos neuzsāka ārstēšanu dažādu apsvērumu dēļ. Izmantojot Spīrmana korelācijas koeficientu, pastāvēja statistiski nozīmīga saistība starp ārstēšanas izvēli un vecumu ($p < 0,05$), jaunākiem pacientiem biežāk izvēloties ortodontisko trakciju. Netika atrasta saistība starp ārstēšanas izvēli un ārstējošiem ārstiem.

Secinājumi. Konusstaru datortomogrāfijas izmeklējumi ir svarīgs informācijas avots impaktētu augšžokļa kanīnu ārstēšanas plānošanā. Vairākiem pacientu pēc papildu informācijas iegūšanas ar KSDT ārstēšanas izvēle bija ortodontiskā trakcija zobu lokā.